www.edcbmj.ir e-ISSN: 2345-5284

Education Strategies in Medical Sciences (ESMS)

Journal homepage: www.edcbmj.ir/en e-ISSN: 2345-5284

Baqiyatallah University of Medical Sciences

Structural Modeling of Successful Intelligence Based on Spiritual Intelligence with the Mediating Role of Aachievement Goals in Junior High School Students

Sadegh Ordoni [1], Qasem Ahi [1], Fatemeh Shahabizadeh[1], Toktam Sadat Jafar Tabatabai [1]

[1] *Department of Psychology, Birjand Branch, Islamic Azad University, Birjand, Iran*

**Corresponding author: Qasem Ahi, Department of Psychology, Birjand Branch, Islamic Azad University, Birjand, Iran. Email:. Ahigh1356@yahoo.com*

Article Info

Keywords: *Achievement goals, Spiritual intelligence, Successful intelligence*

Abstract

Introduction: Successful intelligence is one of the most comprehensive and efficient concepts in the field of intelligence and intelligence testing which has the ability to engage the learners in the learning process and increase their creativity and problem-solving skills. Therefore, the present study was performed to investigate the mediating role of achievement goals in the relationship between spiritual intelligence and successful intelligence and also to provide an appropriate model.

Methods: The nature of research is descriptive (correlational) and survey. Its statistical universe was all the male students (3836 people) of the ninth grade in high schools of Birjand, Iran in academic year 2020-2021. The sample size was 400 people selected by the cluster random sampling. To collect information, the questionnaires of spiritual intelligence, achievement goals, and successful intelligence were used. The study data was analyzed by using SPSS23 and LISREL8.8 softwares by structural equation modeling.

Results: The study results showed that the spiritual intelligence had a positive and significant effect on the orientation of the mastery and functional- approach goal and the successful intelligence and also had a negative and significant effect on the avoidance- functional orientation ($p<05<0$). Furthermore, the orientation of the mastery and functional–approach goal had a positive and significant effect on the successful intelligence and the avoidance-functional orientation had a negative and significant effect on it ($p<05<0$). In addition, the results indicated that the achievement goals mediate the relationship between the students spiritual and successful intelligence.

Conclusion: The results of the present study supported this hypothesis that the achievement goals mediate the relationship between the students spiritual and successful intelligence.

Copyright © 2020, Education Strategies in Medical Sciences (ESMS). This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

مجله راهبردهای آموزش در علوم پزشکی
دوره ۱۶، شماره ۱، ۱۴۰۲
صفحات: ۹۲-۱۰۳

مدلیابی ساختاری هوش موفق براساس هوش معنوی با نقش میانجی اهداف پیشرفت در دانش آموزان دوره اول متوسطه

صادق اردونی[۱]، قاسم آهی[۱*]، فاطمه شهابی زاده[۱]، تکتم سادات جعفر طباطبایی[۱]

[۱]گروه روانشناسی، واحد بیرجند، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران

*نویسنده مسوول: قاسم آهی ، گروه روانشناسی، واحد بیرجند، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران. ایمیل: Ahigh1356@yahoo.com

چکیده

مقدمه: هوش موفق یکی از مفاهیم جامع و کارآمد در حوزه هوش و هوش‌آزمایی است که می‌تواند منجر به درگیر کردن یادگیرندگان در فرایند یادگیری، افزایش خلاقیت و مهارت‌های حل مسئله شود. از این‌رو پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش واسطه‌ای اهداف پیشرفت در رابطه بین هوش معنوی با هوش موفق و ارائه الگوی مناسب انجام شد.

روش‌ها: ماهیت پژوهش توصیفی(همبستگی) و پیمایشی است. جامعه آماری آن را کلیه دانش آموزان پسر پایه نهم به تعداد۳۸۳۶ نفر که در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ در مدارس دوره اول متوسطه شهر بیرجند مشغول به تحصیل بودند، تشکیل داد. حجم نمونه ۴۰۰ نفر بود که به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. به‌منظور گردآوری اطلاعات از پرسشنامه هوش معنوی، پرسشنامه اهداف پیشرفت و پرسشنامه هوش موفق استفاده شد. داده‌های پژوهش با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS-23 و LISREL8.8 و به کمک روش مدلیابی معادلهٔ ساختاری تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد هوش معنوی بر جهت‌گیری هدف تبحری، عملکردی- رویکردی و هوش موفق اثر مثبت و معنی‌دار و بر جهت‌گیری عملکردی-اجتنابی تأثیر منفی و معنی‌دار دارد (p<۰/۰۵). همچنین جهت‌گیری هدف تبحری و عملکردی-رویکردی به‌طور مثبت و معنی‌دار و جهت‌گیری عملکردی-اجتنابی به‌طور منفی و معنی‌دار بر هوش موفق اثر دارند (p<۰/۰۵). به‌علاوه نتایج بیانگر آن بود که اهداف پیشرفت واسطه رابطه بین هوش معنوی و هوش موفق دانش آموزان است.

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش حاضر از این فرض حمایت می‌کند که اهداف پیشرفت واسطه رابطه بین هوش معنوی و هوش موفق دانش آموزان است.

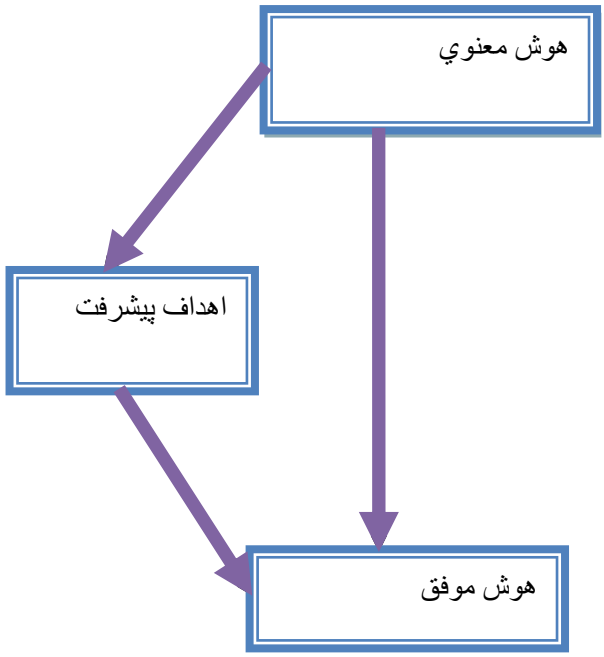
واژگان کلیدی: اهداف پیشرفت، هوش معنوی، هوش موفق

مقدمه

در اوایل قرن بیستم، مفهوم تیزهوشی با مفهوم هوش شناختی بالا که با نمرات هوش آنها قابل شناسایی بود، تداعی می شود. امروزه اکثر روان شناسان معتقد هستند که نه تنها هوش شناختی، بلکه عوامل متعددی نظیر خلاقیت، خرد و هوش موفق(succesful intelligence) نیز می تواند در تیزهوشی نقش داشته باشد که در سیستم آموزشی حاضر چنین به نظر می رسد که چندان به این متغیرها توجه خاص نشده است(۱). امروزه پرورش افراد باهوش و خلاق محور هدف‌های آموزش‌وپرورش است بنابراین توجه به عوامل تأثیرگذار بر آن حائز اهمیت است(۲).هوش موفق(succesful intelligence) به‌عنوان توانایی کسب موفقیت در زندگی مبتنی بر اهداف شخصی در بافت فرهنگی اجتماعی با کاربرد تعادل در استفاده از مهارت‌های عملی، خلاق و تحلیلی در نظر گرفته می‌شود(۳). هوش موفق مجموعه ای از توانایی‌های تحلیلی(Analytical)، خلاق(Creativ) و عملی(Practical) است که افراد به کمک آن با محیط سازگاری و انطباق پیدا کرده و آن را به‌منظور رسیدن به اهداف خود در زندگی، با توجه به بافت فرهنگی- اجتماعی انتخاب و تغییر می دهند(۴). متأسفانه در مدارس، انتظار تفکر تحلیلی از دانش آموزان بیشتر است، ولی در بیرون از مدرسه، داشتن تفکر خلاق و به‌ویژه تفکر عملی، بیشتر اهمیت دارد(۵). هوش موفق افراد را قادر می سازد تا قسمت های مختلف اطلاعات را مقایسه کنند، ایده های جدید تولید کرده، توانایی ها خود را برای حل مشکلات زندگی روزمره به کار برده و موفق شوند(۳). پژوهش ها ارتباط هوش موفق را با اعتمادبه‌نفس و کارآیی تحصیلی(۶)، باز بودن به تجربه و خودباوری(۷) و مهارت‌های زندگی(۸) نشان می دهد. هوش چندگانه ازجمله هوش شخصی می‌تواند انگیزه کار، حل مشکلات مربوط به جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کنید را پیش‌بینی کند (۹). با توجه به اهمیت هوش موفق در زندگی فردی و اجتماعی لازم است تا سازه های پیش آیند آن شناسایی شوند. از جمله پیش آیندهای هوش موفق می توان به هوش معنوی(۱۰)، هوش هیجانی(۱۰)، آموزش تنظیم هیجان(۱۱)، آموزش حل مسأله(۱۲) و اهداف پیشرفت(۱۳) اشاره کرد.هوش معنوی(Spiritual Intelligence) می‌تواند قدرت خلاق ذهن بشری را فراتر برد. معنویت آگاهی‌های انسان و بینش او را تقویت می‌کند و بینش تقویت‌شده نیز به نوبهٔ خود منجر به افزایش خلاقیت می‌شود. برخی شواهد نشان می‌دهند، تمرین‌های معنوی، افزایش‌دهنده آگاهی و بینش نسبت به سطوح چندگانه هوشیاری هستند و بر عملکرد افراد تأثیر مثبت دارند(۱۴). استفاده از هوش معنوی دانش آموزان را قادر می‌سازد، نقاط ضعف و قوت خودشان را پیدا کنند، احساس شادکامی نمایند. وقتی افراد احساس شادی کنند، خلاق‌تر و کارآمدتر هستند و می‌توانند بهتر تصمیم‌گیری نمایند (۱۵). با توجه به وابستگی شدید معنویت و خلاقیت، تمسک به ریسمان معنویت و با اولویت مذهب می‌تواند نجات‌بخش بسیاری از معضلات کنونی محیط‌های آموزشی و اداری باشد (۱۶).معنویت با رفتار کاری به شکل عملکرد کاری، اخلاق کاری و روحیه در ارتباط است(۳۶). در واقع معنویت محیط کار به دنبال ایجاد کار بامعنی و با ارزش در سازمان است(۳۷). در دهه های اخیر معنویت محیط کار و به طور ویژه تأثیر آن بر روی خروجی کار، مورد توجه بسیاری قرار گرفته است و به وسیله آن حسی از هدف دار بودن و سودمندی و تمایل برای یافتن یک هدف غایی در زندگی و زندگی کردن بر طبق آن، فراهم می شود(۳۸). افراد دارای اهداف تبحری موفقیت خود را بر اساس تسلط بر تکلیف می سنجند. برای این افراد یادگیری و بهبود مهارتها خود دارای ارزش درونی، یک جستجوی فردی برای معنی، هدف و لازمه درگیری در موقعیتهای چالش انگیز است، به همین خاطر این افراد پایداری بیشتر در جهت بهبود عملکرد نشان می دهند(۳۹).هوش معنوی به‌عنوان مجموعهٔ ظرفیت‌های روانی که با آگاهی و انسجام جنبه‌های متعالی و معنوی و غیرمادی وجود فرد سروکار دارد تعریف‌شده است(۱۷). هوش معنوی به پیامدهایی همچون بازتاب عمیق وجودی، افزایش معنا، بازشناسی خود متعالی و تسلط ویژگی‌های معنوی می‌انجامد(۱۸). پژوهش‌های زیادی رابطهٔ بین موفقیت و معنویت را تأیید کرده‌اند (۱۹). گرین و نوبل (Green & Nobel) به این نتیجه رسیدند که دانشجویانی که باورهای معنوی قوی‌تری داشتند نسبت به دانشجویانی که باورهای مادی‌گرا داشتند، روحیه آماده‌تری برای کسب تجربیات جدید، یادگیری و انگیزه پیشرفت تحصیلی بالاتری دارند(۲۰). بخشی به این نتیجه رسید که بسیاری از روانشناسان و متخصصان اجتماعی غیرمستقیم از تأثیر هوش معنوی در یادگیری و افزایش هوش حمایت می‌کنند(۲۱). علیرغم مطالعات فوق که نشان داد بین موفقیت و معنویت ارتباط وجود دارد، در برخی از مطالعات این ارتباط تأیید نشده است به‌عنوان‌مثال، پژوهش ها نشان دادند که بین موفقیت تحصیلی و هوش معنوی ارتباط ضعیف و معناداری در دانشجویان رشتهٔ پزشکی وجود دارد(۲۶). با توجه به نتایج متناقض احتمالاً متغیرهایی دیگری در ارتباط بین هوش معنوی و هوش موفق قرار می‌گیرند و این ارتباط را میانجی می‌کنند. یکی از این مکانیزم های میانجی احتمالی می تواند اهداف پیشرفت باشد(۲۷).اهداف پیشرفت(goal orientation) به‌عنوان بازنمایی‌های شناختی از موقعیت‌های آتی و عامل کلیدی در فهم ذهن و رفتار افراد در نظر گرفته می‌شود(۲۸). اهداف پیشرفت یکی از کامل‌ترین چارچوب‌ها برای ادراک عملکرد موفقیت‌آمیز افراد، به‌خصوص در حیطه‌های آموزشی و مهارتی است(۲۹). دووک و لگت(Dweck and Leggett) (۱۹۹۸) معتقدند که گرایش به هدف، تابعی از نظریه‌های مختلف افراد دربارهٔ طبیعت هوش است(۳۰). نداشتن هدف بر شکوفایی استعداد و خلاقیت دانش آموزان تأثیر سوء می‌گذارد(۳۱). تحقیقات آزمایشی در زمینه

اهداف تسلط نشان داده‌اند، دانش‌آموزانی که هدف تسلط را برگزیده‌اند، معمولاً پیشرفت و عملکرد بهتری دارند(۳۰). پوتوین و دانیلز(Putwain and Daniels) نشان دادند اهداف پیشرفت دانش آموزان پیش‌بینی کننده سیستماتیک هیجان‌های مربوط به کلاس و یادگیری است، اهداف تبحری پیش‌بینی چالش و پشتکار در انجام تکالیف و خود کارآمدی بالا است، اهداف عملکردی – رویکردی پیش‌بینی کننده مثبت غرور و امیدواری و اهداف عملکردی– اجتنابی پیش‌بینی کننده مثبت اضطراب، ناامیدی و شرم و خشم بوده است(۳۲). در حمایت از ایده نقش میانجی اهداف پیشرفت در ارتباط بین هوش موفق و هوش معنوی، نجفی بهزادی نشان داد که اهداف پیشرفت رابطه بین هوش معنوی با انگیزهٔ پیشرفت تحصیلی را واسطه می کند(۳۳). درمجموع می‌توان گفت که نظریه‌های هدف به جهت اهمیت آن‌ها در فراهم کردن یک‌راه مهم و پرمعنی برای توصیف تک‌تک اهداف پیشرفت و همچنین محیط‌های کلاسی و پیامدهای مدل مفهومی تحقیق در شکل ۱ آمده است.

انگیزشی، شناختی و رفتاری و رابطهٔ اهداف با سایر متغیرهای انگیزشی و شناختی، اسنادها، پیامدهای هیجانی، پیامدهای شناختی و پیامدهای رفتاری نیز بر نقش میانجی اهداف پیشرفت در ارتباط سایر متغیرها با هم تأکیددارند (۲۸).در ایران پژوهش های کمی در زمینهٔ ارتباط هوش معنوی و اهداف پیشرفت با هوش موفق انجام شده است و لذا اطلاعات اندکی در مورد ارتباط این متغیرها در پژوهش های گذشته وجود دارد. با توجه به این مسئله و نیز اهمیت هوش موفق در عرصه‌های مختلف زندگی، مطالعه حاضر به‌منظور پیش‌بینی احتمال وجود رابطهٔ بین متغیرهای مذکور، به بررسی نقش هوش معنوی بر شکل‌گیری هوش موفق با توجه به نقش واسطه‌ای اهداف پیشرفت به‌منظور ارائه الگوی مناسب پرداخته است. لذا دغدغهٔ محقق پاسخ به سوال اساسی بوده است که آیا مدل مفهومی نقش واسطه ای اهداف پیشرفت در ارتباط بین هوش معنوی با هوش موفق با داده ها برازش دارد؟

شکل (۱) مدل مفهومی تحقیق

روش ها

ماهیت پژوهش حاضر توصیفی (همبستگی) و پیمایشی است. ازنظر هدف کاربردی و از نظر شیوه جمع آوری و تحلیل اطلاعات کمی می باشد. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانش آموزان پسر پایه نهم به تعداد ۳۸۳۶ نفر که در سال تحصیلی ۱۴۰۰–۱۳۹۹ در مدارس دوره اول متوسطه شهر بیرجند مشغول به تحصیل بودند، تشکیل داد. از نظر گیلفورد حداقل حجم نمونه برای مدل یابی ۲۰۰ نفر است. کامری نیز پیشنهاد کرده است گروه نمونه ۱۰۰ نفری ضعیف، ۲۰۰ نفری به نسبت مناسب، ۳۰۰ نفری خوب،۵۰۰ نفری خیلی خوب و ۱۰۰۰ نفری عالی است (۴۰). بر این اساس حجم نمونه ۴۰۰ نفر در نظر گرفته شد. نمونه پژوهش با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای در سه منطقه، از هر منطقه ۶ مدرسه (۳ مدرسه دخترانه و سه مدرسه پسرانه) و ۳۶ کلاس درس در طی چهار مرحله انتخاب شدند. ملاحظات اخلاقی شامل رضایت آگاهانه شرکت‌کنندگان، رعایت اصل رازداری و محرمانه ماندن اطلاعات و عدم هرگونه آسیب به آن‌ها بود. داده‌های پژوهش حاضر با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS و LISREL و به شیوهٔ مدل یابی معادلهٔ ساختاری(تاییدی) تحلیل شد. برای بررسی مفروضه نرمال بودن داده‌ها از آزمون کلوموگروف اسمیرنوف و جهت آزمون مدل "هوش موفق از طریق هوش معنوی با نقش واسطه‌ای اهداف پیشرفت" الگوی مفهومی پیشنهادشده از روش مدل یابی معادلهٔ ساختاری استفاده

شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های زیر استفاده شد.پرسشنامه هوش معنوی: برای اندازه‌گیری هوش معنوی از پرسشنامه هوش معنوی عبدالله زاده و دیگران (۱۳۸۷) استفاده شده است. این آزمون ۲۹ سؤال دارد که بر روی طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم درجه‌بندی می‌شود و دامنه نمرات بین ۲۹ تا ۱۴۵ می‌باشد. نتایج تحلیل عاملی با چرخش واریماکس ساختار دو عاملی به دست آمد که عامل اول با ۱۲ سؤال درک و ارتباط با سرچشمهٔ هستی و عامل دوم با ۱۷ سؤال زندگی معنوی یا اتکاء به هستهٔ درونی نامیده شد. ضریب پایایی آزمون به روش آلفای کرونباخ برابر ۸۹/. گزارش شد. در پژوهش خزاعی فیض آباد نیز ضرایب پایایی این پرسشنامه برای خرده مقیاس زندگی معنوی ۰/۸۹، خرده مقیاس درک و ارتباط با سرچشمهٔ هستی ۰/۸۰ و هوش معنوی کل ۰/۷۵ به دست آمد (۱۷). در پژوهش حاضر، ضرایب پایایی خرده مقیاس زندگی معنوی ۰/۸۸، خرده مقیاس درک و ارتباط با سرچشمهٔ هستی ۰/۸۶ و هوش معنوی کل ۰/۹۰ به دست آمد.پرسشنامه اهداف پیشرفت: برای اندازه‌گیری اهداف پیشرفت از پرسشنامه اهداف پیشرفت میدگلی(Midgley) و همکاران (۱۹۹۸) استفاده شد. این پرسشنامه ۱۸ سؤال دارد و پاسخ‌دهی به آن بر اساس مقیاس ۷ درجه‌ای لیکرت است. ضرایب پایایی خرده آزمون‌های جهت‌گیری هدف تبحری، عملکردی- رویکردی و عملکردی اجتنابی این پرسشنامه برحسب آلفای کرونباخ بین ۰/۷۰ تا ۰/۸۴ گزارش‌شده است. در پژوهش کارشکی (۱۳۸۷) این پرسشنامه پس از ترجمه مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفت تا روایی آن توسط کارشناسان تأیید شود. در مطالعه کارشکی و همکاران (۱۳۹۱) ضریب آلفای کرونباخ برای خرده مؤلفه‌های اول ۰/۸۸، خرده مؤلفه دوم ۰/۸۸ و برای خرده مؤلفه سوم ۰/۵۸ به دست آمد (۲۸). در پژوهش حاضر، ضریب آلفای کرونباخ برای خرده آزمون‌های جهت‌گیری هدف تبحری۰/۸۹، عملکردی-رویکردی۰/۸۷ و عملکردی اجتنابی۰/۹۱ بدست آمده است.پرسشنامه هوش موفق: برای اندازه‌گیری هوش موفق از پرسشنامه هوش موفق استرنبرگ و گریگورینکو (Sternberg and Grigorenko) (۲۰۰۲) استفاده شد. این پرسشنامه شامل ۳۶ سؤال است که روی طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم درجه‌بندی می‌شود و سه مؤلفه هوش تحلیلی (شامل سؤال‌های ۱ تا ۱۲)، هوش خلاق (سؤالات ۱۳ تا ۲۴) و هوش عملی (سؤالات ۲۵ تا ۳۶) را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. استرنبرگ و گریگورینکو اعتبار مؤلفه‌های مذکور را به ترتیب ۰/۸۲، ۰/۶۸ و ۰/۷۱ و پایایی کل مقیاس را ۰/۷۴ گزارش کرده‌اند (۴۱). در پژوهش نگهبان اسلامی و همکاران روایی این پرسشنامه مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفت و ۰/۸۹ به دست آمد. همچنین ضریب آلفای کرونباخ برای خرده مؤلفه هوش تحلیلی ۰/۷۶، هوش خلاق ۰/۷۰ و برای هوش عملی ۰/۸۱ و کل (هوش موفق) ۰/۷۶ محاسبه‌شده است (۴۰). در پژوهش حاضر، ضریب آلفای کرونباخ برای سه مؤلفهٔ هوش تحلیلی ۰/۷۵، هوش خلاق ۰/۷۴ و برای هوش عملی ۰/۸۲ و هوش موفق کل ۰/۸۹ بدست آمده است.

یافته ها

از مجموع ۴۰۰ پرسشنامه توزیع‌شده ۳۱۰ پرسشنامه وارد تحلیل شدند. از این تعداد ۱۷۷ نفر (۵۷/۱۰ درصد) دختر و ۱۳۳ نفر (۴۲/۹۰ درصد) پسر هستند. قبل از تحلیل داده‌های پژوهش مفروضه‌های زیربنایی تحلیل مورد بررسی قرار گرفت. برای بررسی مفروضه نرمال بودن داده‌ها از آزمون کلوموگروف اسمیرنوف استفاده شد. نتایج مطابق جدول ۱ نشان داد هیچ‌یک از متغیرهای پژوهش از مفروضه نرمال بودن تخطی ندارند. در بررسی مفروضه‌های مدل محققان معتقدند که یکسان نبودن پراکندگی رگرسیون‌های چند متغیری، مدل‌های لیزرل را ناروا نمی‌کند. همچنین همبستگی‌های کمتر از ۰/۸۰ نشان‌دهنده فقدان هم خطی بودن چندگانه است.

جدول۱. بررسی مفروضه‌نرمال بودن متغیرهای پژوهش

متغیر		چولگی	کشیدگی
هوش معنوی		-۰/۹۴	۰/۸۲
اهداف پیشرفت	جهت گیری هدف تبحری	۰/۳۸	-۰/۴۲
	جهت گیری عملکردی-رویکردی	۰/۰۷	-۰/۸۲
	جهت گیری عملکردی-اجتنابی	۰/۳۸	-۰/۵۱
هوش موفق		۰/۸۶	۰/۸۲

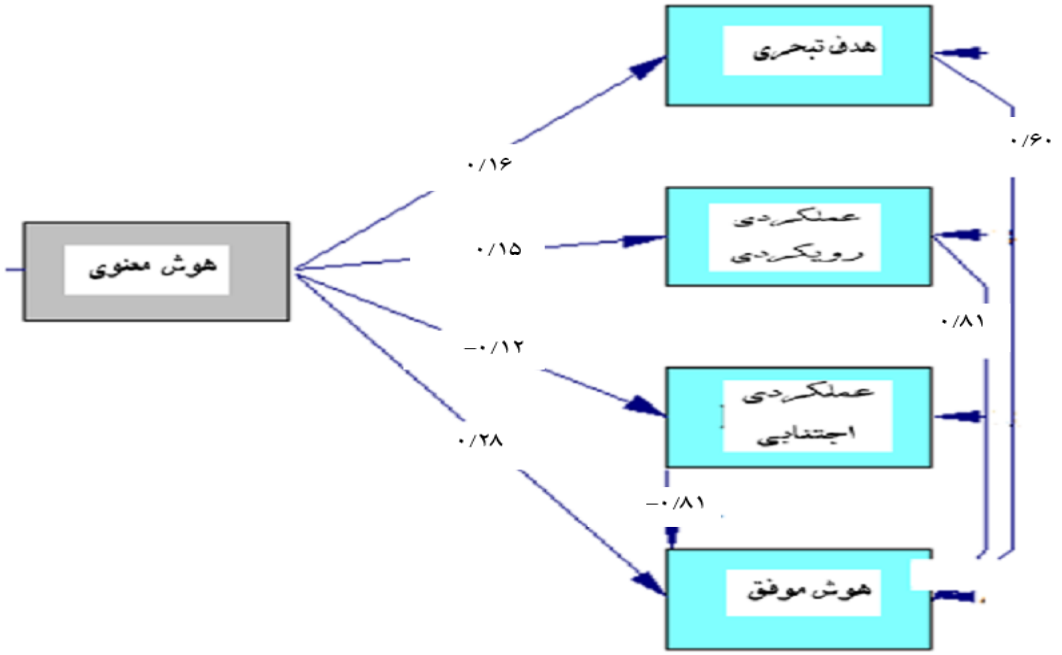
جدول ۲. ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

ردیف	۱	۲	۳	۴	۵
هوش معنوی	۱				
جهت‌گیری هدف تبحری	۰/۴۷**	۱			
جهت‌گیری عملکردی-رویکردی	۰/۳۷**	۰/۳۴**	۱		
جهت‌گیری عملکردی-اجتنابی	-۰/۴۰**	-۰/۳۵**	-۰/۲۳**	۱	

هوش موفق	۰/۳۸**	۰/۳۴**	۰/۳۶**	-۰/۳۳**	۱
میانگین	۱۱۹/۰۳	۱۵/۶۰	۲۱/۰۲	۱۳/۳۴	۱۲۹/۹۵
انحراف استاندارد	۱۵/۸۲	۵/۱۹	۶/۳۷	۴/۷۳	۲۴/۷۰

ضرایب همبستگی جدول ۲ بیان‌کننده تائید فرضیه فقدان هم خطی بودن چندگانه است. همچنین نتایج این جدول نشان می‌دهد که بیشترین همبستگی مشاهده‌شده بین هوش معنوی و جهت‌گیری هدف تبحری است، این همبستگی مثبت و معنی‌دار است (p< ۰/۰۱). به‌علاوه کمترین همبستگی بین جهت‌گیری عملکردی-رویکردی با جهت‌گیری عملکردی-اجتنابی مشاهده شد. این همبستگی منفی و معنی‌دار است (p < ۰/۰۱). به‌منظور آزمون مدل "هوش موفق از طریق هوش معنوی با نقش واسطه‌ای اهداف پیشرفت" الگوی مفهومی پیشنهادشده از طریق روش مدل یابی معادلات ساختاری بررسی شد. ضرایب مسیر مدل فرضی در شکل ۲ و ضرایب مسیر متغیرهای برون‌زا و درون‌زا در جدول ۳ ارائه‌شده است.

شکل (۲) ضرایب مسیر مدل فرضی در مدل یابی نقش واسطه‌ای اهداف پیشرفت در ارتباط بین هوش معنوی با هوش موفق

Chi-square=26.76, df=10, p-value=0.000, RMSEA=0.160

طبق داده‌های شکل ۲ و جدول ۳ اثر مستقیم هوش معنوی بر جهت‌گیری هدف تبحری (β = ۰/۱۶)، جهت‌گیری عملکردی-رویکردی (β = ۰/۱۵) و هوش موفق (β = ۰/۲۸) مثبت و معنی‌دار و بر جهت‌گیری عملکردی- اجتنابی (β = -۰/۱۲) منفی و معنی‌دار است. به‌علاوه جهت‌گیری هدف تبحری (β = ۰/۶۰)، جهت‌گیری عملکردی-رویکردی (β = ۰/۸۱) به‌طور مثبت و معنی‌دار و جهت‌گیری عملکردی- اجتنابی (β = -۰/۸۱) به‌طور منفی و معنی‌دار بر هوش موفق تأثیر دارد. به‌علاوه اثرات غیر مستقیم و اثرات کل هوش معنوی بر هوش موفق از طریق جهت‌گیری هدف تبحری، جهت‌گیری عملکردی-رویکردی و جهت‌گیری عملکردی- اجتنابی به ترتیب (β = ۰/۳۱) و (β = ۰/۵۹) مثبت و معنی‌دار است.

جدول ۳. ضرایب مسیر متغیرهای برون‌زا و درون‌زا

پیش‌بین		ملاک	β	se	t	p
اثرات مستقیم	هوش معنوی	جهت‌گیری هدف تبحری	۰/۱۶	۰/۰۲	۹/۴۴	< ۰/۰۱
		جهت‌گیری عملکردی-رویکردی	۰/۱۵	۰/۰۲	۷/۰۸	< ۰/۰۱
		جهت‌گیری عملکردی-اجتنابی	-۰/۱۲	۰/۰۲	-۷/۷۵	< ۰/۰۱
		هوش موفق	۰/۲۸	۰/۱۰	۲/۸۰	< ۰/۰۱
	جهت‌گیری هدف تبحری	هوش موفق	۰/۶۰	۰/۲۷	۲/۲۲	< ۰/۰۵
	جهت‌گیری عملکردی-رویکردی	هوش موفق	۰/۸۱	۰/۲۱	۳/۸۹	< ۰/۰۲

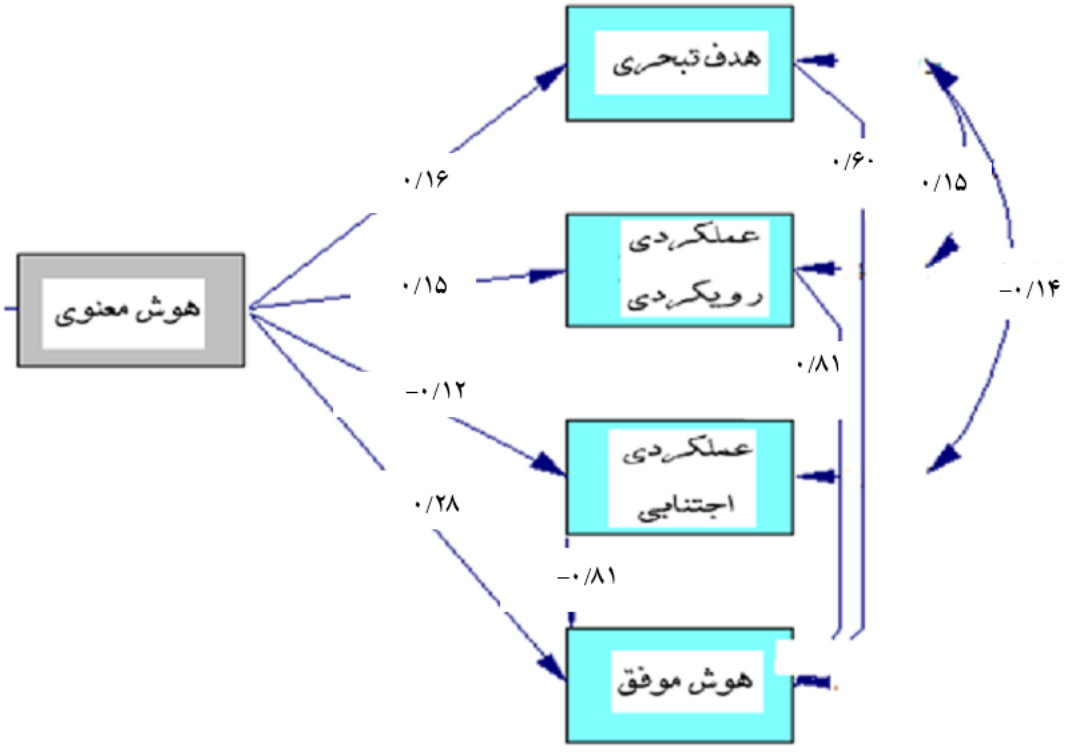
	جهت‌گیری عملکردی–اجتنابی	هوش موفق		−۰/۸۱	۰/۲۸	−۲/۸۶	< ۰/۰۱
اثرات غیرمستقیم	هوش معنوی به هوش موفق از طریق	جهت‌گیری هدف تبحری، رویکردی، عملکردی– اجتنابی	عملکردی–	۰/۳۱	۰/۰۷	۴/۶۸	< ۰/۰۱
اثرات کل	هوش معنوی به هوش موفق از طریق	جهت‌گیری هدف تبحری، رویکردی، عملکردی– اجتنابی	عملکردی–	۰/۵۹	۰/۰۸	۷/۲۹	< ۰/۰۱

تعیین برازش الگو

در الگوی پیشنهادی، نتایج آزمون مجذور $\chi 2$ به‌منظور بررسی برازش الگوی کلی نشان داد که بین الگوی پیشنهادشده و مشاهده‌شده هماهنگی کاملی وجود ندارد (p <۰/۰۱ و ۲۶/۷۶ =$\chi 2$(۱۰)). لذا فرض صفر درباره برازش الگو با داده‌ها پذیرفته نمی‌شود. میزان شاخص برازندگی GFI (Goodness of fit) برابر با ۰/۹۷، شاخص تعدیل‌شده برازندگی AGFI (Adjusted goodness-of-fit index) برابر با ۰/۸۳، شاخص برازش مقایسه‌ای CFI (Comparative Fit Index) برابر با ۰/۹۴، شاخص برازش نرمال شده NFI (Normed Fit Index) برابر با ۰/۹۴، شاخص برازش فزاینده IFI (incremental fit index) برابر با ۰/۹۴، شاخص نرم نشده برازندگی NNFI (Non-normed fit index) برابر با ۰/۸۱، RFI (relative fit index) برابر با ۰/۷۹ و جذر برآورد خطای تقریب RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation) برابر با ۰/۱۶۰ به دست آمد. آن‌گونه که مشخص است شاخص‌ها حاکی از عدم برازش مدل با داده‌ها است.

با توجه به عدم برازش مدل در آخرین مرحله پیرایش و اصلاح مدل بر اساس شاخص‌های اصلاح صورت گرفت. ضرایب مسیر مدل اصلاحی در شکل ۳ ارائه‌شده است. با انتخاب شاخص‌های اصلاح مدل (MI) لیزرل پیشنهادهایی در مورد متصل کردن مسیر خطای جهت‌گیری هدف تبحری و عملکردی رویکردی به جهت‌گیری عملکردی–اجتنابی پیشنهاد داد. این اصلاح به‌اندازه ۲۳/۷۸ از مقدار $\chi 2$ می‌کاهد و درنتیجه به مدل برازش یافته نزدیک‌تر می‌شود.

شکل ۳. ضرایب مسیر مدل اصلاحی نقش واسطه‌ای اهداف پیشرفت در ارتباط بین هوش معنوی با هوش موفق

Chi-square=2.98, df=1, p-value=0.084, RMSEA=0.080

برونداد پس از اصلاح در مقایسه با قبل از اصلاح از شاخص‌های برازش بهتری برخوردار بود. بر اساس شاخص‌های برازش جدید میزان شاخص برازندگی GFI برابر با ۱/۰۰، شاخص تعدیل‌شده برازندگی AGFI برابر با ۰/۹۴، شاخص برازش مقایسه‌ای CFI برابر با ۰/۹۹، RFI برابر با ۰/۹۳، شاخص برازش نرمال شده NFI برابر با ۰/۹۹، شاخص برازش فزاینده IFI برابر با ۱/۰۰ و جذر برآورد خطای تقریب RMSEA برابر با ۰/۰۸۰ و NNFI برابر با ۰/۹۵ به دست آمد که همگی حاکی از برازش مناسب مدل با داده‌ها است. همچنین یافته‌های پژوهش نشان داد که به ترتیب ۲۳ درصد واریانس جهت‌گیری هدف تبحری، ۱۴ درصد واریانس جهت‌گیری عملکردی–رویکردی و ۱۶ درصد واریانس جهت‌گیری عملکردی–اجتنابی از طریق هوش معنوی تبیین

می‌شود. به‌علاوه ۲۳ درصد واریانس مشاهده‌شده در هوش موفق از طریق ترکیب متغیرهای هوش معنوی، جهت‌گیری هدف تبحری، عملکردی-رویکردی و عملکردی- اجتنابی قابل تبیین است. لازم به توضیح است که در این مدل حضور متغیر میانجیگر میزان رابطه ها را تغییر داده است. طبق داده‌های شکل ۳ اثر مستقیم هوش معنوی بر هوش موفق ۰/۲۸ است. به‌علاوه اثرات غیر مستقیم هوش معنوی بر هوش موفق از طریق جهت‌گیری هدف تبحری ۰/۰۹، از طریق جهت‌گیری عملکردی-رویکردی۰/۱۲ و از طریق جهت‌گیری عملکردی- اجتنابی نیز ۰/۰۹ می باشد. بدین ترتیب با توجه به اینکه اثر مستقیم هوش معنوی بر هوش موفق ۰/۲۸ است و اثرات غیر مستقیم هوش معنوی بر هوش موفق از طریق جهت‌گیری هدف تبحری، جهت‌گیری عملکردی-رویکردی و جهت‌گیری عملکردی- اجتنابی نیز کمتر از ۰/۲۸ می باشد لذا هوش معنوی به طور غیرمستقیم از طریق هر یک از متغیرهای میانجی جهت‌گیری هدف تبحری، جهت‌گیری عملکردی-رویکردی، جهت‌گیری عملکردی- اجتنابی بر هوش موفق اثر کاهنده داشته است.

بحث

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش واسطه‌ای اهداف پیشرفت در رابطه بین هوش معنوی با هوش موفق انجام شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که اهداف پیشرفت رابطه بین هوش معنوی با هوش موفق را واسطه می‌کند. همچنین یافته‌ها نشان داد که بین هوش معنوی با جهت‌گیری هدف تبحری و عملکرد-رویکردی رابطه مثبت معنی‌دار و با جهت‌گیری عملکردی-اجتنابی رابطه منفی و معنی‌دار وجود دارد. به‌علاوه مشخص شد که جهت‌گیری هدف تبحری و عملکردی-رویکردی با هوش موفق رابطه مثبت و معنی‌دار دارد، اما رابطه جهت‌گیری عملکردی-اجتنابی با هوش موفق منفی و معنی‌دار بود. یافته‌های مربوط به رابطه مستقیم بین هوش معنوی با جهت‌گیری هدف تبحری، جهت‌گیری عملکردی- رویکردی و جهت‌گیری عملکردی- اجتنابی با یافته‌های لی فونگ(Lee-Fong)(۴۲)؛ منصوری و همکاران (۴۳)؛ محمدی درویشوند و صلیبی (۴۴)؛ دوی، راجش و دوی(Devi, Rajesh and Devi) (۴۵) همسو است. لی فونگ(۴۲) بیان کرده است که هوش معنوی می تواند بر سلامت کلی پناهجویان از جمله سلامت روحی و عاطفی، انگیزه و اهداف و ارتباط آنها با دیگران تأثیر بگذارد. منصوری(۴۳) چنین عنوان کرده است که آموزش مؤلفه های هوش معنوی بر پیشرفت تحصیلی فرزندان تأثیر دارد. محمدی درویشوند و صلیبی(۴۴) نشان داده اند که بین جهت گیری های هدف با هوش معنوی ارتباط وجود دارد. دوی، راجش و دوی (۴۵)نشان داده اند که عوامل معنوی همانند هوش معنوی در سطوح پیشرفت تحصیلی تأثیرگذار است.

در تبیین این نتایج می‌توان گفت به نظر می رسد هوش معنوی افراد بتواند نوع جهتگیری هـدف آنـان را در چالش با موقعیت های زندگی چه تحصیلی و چه شغلی تحت تأثیر قرار دهد. هوش معنوی متأثر از گرایشهای مذهبی فرد است که به وسـیلهٔ آن افـراد سـعی دارند در ادای وظایف محولهٔ خود بنابر ماهیت هدف از یک سو و دستیابی به پاداشهای معنوی و احراز تأیید دیگران و خداوند از سوی دیگر عمل کنند. افراد معنوی اهداف مناسب با عملکرد را انتخاب می کنند به عبارتی معنویت باعث می شود تا افراد به سمت هدف تبحری و عملکرد- رویکردی بیایند و از عملکردی-اجتنابی، اجتناب کنند. دانش‌آموزانی که دارای اهداف تبحری هستند، از رویارویی با موقعیت‌های جدید و چالش‌برانگیز واهمه‌ای ندارند و تحصیل را به خاطر ارزش معنوی آن دنبال می‌کنند(۴۶). اهداف تبحری عامل پیش بینی کنندهٔ بـالقوهٔ تفکـر وجـودگرای انتقـادی از جمله مؤلفه های هوش معنـوی اسـت(۴۴).

یافته‌های مربوط به رابطه مستقیم جهت‌گیری هدف تبحری، عملکردی- رویکردی و جهت‌گیری عملکردی- اجتنابی با هوش موفق با یافته‌های نیاما عبدالاسلام(Neama Abdulsalam) و همکاران (۱۳)؛ استرنبرگ (Sternberg)(۴۷)؛ برنز(Burns) و همکاران (۴۸) همسو است. نیاما عبدالاسلام و همکاران (۱۳) نشان داده اند که هوش موفق به طور قابل توجهی توانایی معلمان در تصمیم گیری موفق را پیش بینی می کند. استرنبرگ (۴۷) و برنز و همکاران (۴۸) نیز نشان داده اند که بین اهداف پیشرفت و هوش موفق ارتباط وجود دارد.

در تفسیر یافته‌های مربوط به رابطه مستقیم منفی جهت‌گیری عملکردی- اجتنابی با هوش موفق می توان اظهار داشت که در جهت‌گیری عملکردی- اجتنابی دانش آموزان توانایی خود را با دیگران مقایسه می‌کنند و درصدد آن می باشند که خودشان را باکفایت تر از دیگران نشان دهند (۴۵)، این هدف در جهت‌گیری عملکردی- اجتنابی از طریق اجتناب از تکالیفی که احتمال شکست در آن‌ها وجود دارد، حاصل می‌شود. بنابراین دانش آموزان دارای جهت‌گیری عملکردی- اجتنابی به دلیل ترس از عدم موفقیت و بی‌کفایت جلوه کردن در مقابل دیگران از تکالیف چالشی پرهیز می‌کنند و از ورود به حوزه‌های ناشناخته و غیرقابل‌پیش‌بینی خودداری می‌کنند و درنتیجه از رشد و پرورش خلاقیت بازمی‌مانند. مجموعهٔ این ویژگی‌ها موجب می‌شود این دانش آموزان ایده‌ها و عملکردهای ابتکاری—که نشانه هوش موفق است- کمتری از خود بروز دهند (۴۸). همچنین دانش آموزان دارای جهت‌گیری عملکردی- اجتنابی در هدف‌گذاری برای فعالیت‌های تحصیلی بر مواردی نظیر مقایسه‌های اجتماعی، پز دادن و فرار از سرزنش دیگران تمرکز کرده و ارزش ذهنی پیامدهای تلاش و کوشش نزد آن‌ها به‌شدت کاهش می‌یابد و

درنتیجه مطابق با نظریه ارزش کنترل پکران (Pekrun) و همکاران هیجان‌های منفی نظیر اضطراب و خستگی از تحصیل را تجربه می‌کنند. طبیعی است که در چنین شرایطی آن‌ها امیدی به افزایش توانایی‌های خود ندارند و هیجان‌های ملال‌آور تحصیلی بر آن‌ها چیره می‌شود (۴۹). البته باید گفت که در نتایج برخی دیگر از پژوهش‌ها، اتخاذ اهداف رویکرد عملکرد در بافت‌ها و محیط‌های تحصیلی گوناگون منجر به پیامدهای متناقض بعضاً مثبت و منفی شده است. به اعتقاد میگلی، کاپلان و میدلتن (Midgley,Kaplan and Middleton) وجود این تناقضات در مورد اهداف رویکرد- عملکرد می‌تواند ناشی از ابزارها، محیط‌های تحصیلی و فرهنگی گوناگون باشد (۴۵).

یافته‌های مربوط به نقش میانجی و مدل پیشنهادی پژوهش نشان داد پس از ویرایش و اصلاح مدل، مدل برازش کامل دارد و اهداف پیشرفت رابطه بین هوش معنوی و هوش موفق را میانجی می‌کنند. این یافته‌ها با یافته‌های زارع و رستگار (۴۵)؛ ریتا؛ سیتی و دی دی(Rita, Siti and Dede) (۱۰)؛ عزیزی و عزیزی (۲۲)؛ ملامحمدی و اعتماد اهاری و یادو(Yadav) (۲۳، ۲۴)؛ عاشوری و همکاران(۳۴) و عاشوری و همکاران(۳۵) همسو است. زارع و رستگار (۴۵) دریافته اند که باور هوشی افزایشی از طریق واسطه گری اهداف تبحری و هیجان های مثبت بر پیشرفت تحصیلی دارای اثر غیرمستقیم و مثبت و باور هوشی ذاتی از طریق واسطه گری اهداف اجتناب عملکرد، اهداف رویکرد عملکرد و هیجان های منفی بر پیشرفت تحصیلی دارای اثر غیرمستقیم و منفی می باشد. ریتا؛ سیتی و دی دی (۱۰) نشان داده اند که بین هوش هیجانی و هوش معنوی بر روی شاخص پیشرفت دانش آموزان رابطه معنی داری وجود دارد. لذا انتظار می رود دانش آموزان برای حل مسئله، تصمیم گیری، تفکر انتقادی و تفکر خلاق ، هوش هیجانی و هوش معنوی را بهبود بخشند. عزیزی و عزیزی (۲۲) رابطه‌ای قوی بین هوش معنوی و گرایش به تفکر انتقادی گزارش کرده‌اند. ملامحمدی و اعتماد اهاری و یادو نشان داده اند که بین خلاقیت(از مؤلفه‌های هوش موفق: تفکر خلاق) و هوش معنوی دانش آموزان رابطه وجود دارد (۲۳، ۲۴). عاشوری و همکاران نقش واسطه‌ای راهبردهای شناختی و فراشناختی و هوش معنوی را در میان جهت‌گیری هدف‌های پیشرفت و پیشرفت تحصیلی تأیید کرده اند (۳۴). عاشوری و همکاران نشان داده اند، هدف تبحرگرا، خودکارآمدی، تفکر انتقادی، خود نظم دهی فراشناختی و هوش معنوی با پیشرفت تحصیلی رابطهٔ مثبت و معنادار و هدف اجتناب از عملکرد و اضطراب امتحان با پیشرفت تحصیلی رابطهٔ منفی و معنادار داشته اند(۳۵). تحقیقات عمدتاً نشان دهندهٔ تأیید اثرگذاری هوش معنوی بر متغیرهای شناختی نیز بوده است (۲۵).

در تبیین این نتایج می توان گفت اگر افراد از هوش معنوی کافی برخوردار شوند، می توانند بـا آرامش بیشتر به امورات خود بپردازند. افراد دارای هوش معنوی بالا چون از راه حل ها و منابع روحی- معنوی خود برای مقابله با مشکلات استفاده می کنند و هشیاری بیشتری، به شرایط اطراف و مشکلات دارند، نسبت به توانمندی های خود هوشیارتر و خودآگاه ترند و در نتیجه از انتخاب موقعیت ها و اهداف چالش برانگیز هراسی نداشته و در مراجعه با آن خودکنترلی و تسلط بالاتری داشته و به دلیل چرایی جویی ها و کنجکاوی بالاتر در حل موقعیت های پایدارتر بوده و در نتیجه از راه حل های معنوی تر استفاده می کنند و برای تسلط به تفکر وجودگرای انتقـادی تشویق شده و می توانند به افرادی خلاق، مسئول و موفق تبدیل شوند(۵۰). با توجه به نتایج می‌توان چنین استنباط کرد که گنجاندن برنامه‌های آموزش مبتنی بر نظریه اهداف پیشرفت در دوره‌های آموزشی دبیران منجر به ارتقای سطح هوش موفق در دانش آموزان می‌شود. لذا به مسئولین و برنامه ریزان سیستم آموزشی توصیه می‌شود، زمینه تحقق اجرای آموزش‌های مبتنی بر نظریه اهداف پیشرفت و آشنایی بیشتر دبیران با آموزش‌های مبتنی بر این نظریه فراهم‌شده و دوره‌های آموزشی در این خصوص برای دبیران نیز پیش‌بینی گردد. به پژوهشگران آینده توصیه می شود، پژوهشی مشابه بر روی دانش آموزان سایر دوره‌های تحصیلی، دانش آموزان متوسطهٔ سایر شهرستان‌های استان انجام دهند و همچنین پیشنهاد می شود که این پژوهش در جامعه و نمونه وسیع تری صورت پذیرد.

از مهمترین مشکلات و محدودیت‌های این تحقیق می‌توان به محدودیت در تعمیم نتایج به دلیل محدودیت های ذاتی پرسشنامه ها، کمبود منابع نظری و تحقیقاتی در خصوص موضوع تحقیق و عدم اطمینان از به کارگیری نتایج حاصل از تحقیق توسط سازمان های مربوطه اشاره نمود.

نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر از این فرض حمایت می‌کند که اهداف پیشرفت واسطه رابطه بین هوش معنوی و هوش موفق دانش آموزان است. اهداف پیشرفت، نقش مهمی در میزان دستیابی به موفقیت در زندگی افراد دارند. هوش معنوی نیز بر عملکرد افراد تأثیر مثبتی دارد. اهداف پیشرفت تعامل بین هوش معنوی و هوش موفق را تسهیل می کند و این قابلیت را نیز دارد که نتیجهٔ تعامل آن ها را به کلی تغییر دهد و بدین واسطه، موجب پیشرفت و موفقیت فرد شود.

ملاحظات اخلاقی

این مطالعه با رعایت ملاحظات اخلاقی نظیر درج محرمانه بودن اطلاعات با عدم نوشتن نام و نام خانوادگی در پرسشنامه، در نظر گرفتن تمایل به شرکت و حق انتخاب برای دانش آموزان مدارس انجام گرفت. ضمنا این مقاله با کد اخلاقی به شماره IR.BUMS.REC.1399.241 از کمیته اخلاق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در مورخه ۱۳۹۹/۵/۲۷ مجوز گرفته

شده است و همچنین این رساله با کد اخلاقی IR.BUMS.REC.1399.241 به ثبت رسیده است.

تضاد منافع

بدین‌وسیله نویسندگان تصریح می‌نمایند که هیچ‌گونه تضاد منافعی در خصوص پژوهش حاضر وجود ندارد.

سپاسگزاری

بدین‌وسیله مراتب تشکر و قدردانی خویش را از تمامی کسانی که در انجام پژوهش ما را یاری رساندند، به‌ویژه مدیران، معلمان و دانش آموزان دوره اول متوسطه شهر بیرجند شرکت‌کننده در این مطالعه اعلام می‌داریم.

منابع

1. Sternberg, R. J. 21 ideas: A 42-year search to understand the nature of giftedness, 2018a ; Roeper Review, 40(1), 7-20.
2. Salehi Mohammad, Hossaini Daronkelahi, Sayyedeh Zahra, Nazoktabar, Hormoz.(1398). The effect of family performance and intelligence beliefs on students creativity. Scientific journal of innovation and creativity in Humanities – Ninth edition, number 1. Summer of 2019; 211-230. [Persian]
3. Sternberg, Robert J. The augmented theory of successful intelligence. In Cambridge Handbook of Intelligence, 2020; 2nd ed, Edited by Robert J. Sternberg. New York: Cambridge University Press.
4. Arab shaibani khadijeh; Akhondi Nila. (1395). Investigation into the validity and admissibility of teaching method questionnaire based on successful intelligence among teachers. Two quarterlies (TSI-Q) of strenburg in cognitive strategies of learning, fifth year, number 9, autumn and winter of 2017; 49-60. [Persian]
5. Doulati Hossain, Narimani Mohammad, Sobhi Gharamaleki Naser & Sadeghi Hashjin Goodarz. (1398). Investigation into the effectiveness of personal intelligence and successful intelligence on the intelligent students self-confidence. Psychology journal of school , eighth edition, number 1. Spring of 2019; 71-86. [Persian]
6. Mandelman, S. D., Barbot, B., & Grigorenko, E. L. Predicting academic performanceand trajectories from a measure of successful intelligence. Learning and IndividualDifferences,2015 ;2(3),34-52
7. Stankov, L. Noncognitive predictors of intelligence and academic achievement: An important role of confidence. Personality and Individual Differences ,2013; 55(7), 727-732.
8. Mayer, J. D., Caruso, D. R., Panter, A. T., & Salovey, P. The growing significance of hot intelligences. American Psychologist,2012; 67, 502-503.
9. Piaw Yan C; & et al. Can multiple intelligence abilities predict workmotivation, communication, creativity and management skills of school leaders?Procedia- social behavioral science,2014; 116, 4870-74.
10. Rita Kartika Sari, Siti Thomas Zulaikhah, Dede Mahdiyah. Study On Emotional Intelligence And Spiritual Intelligence As A Prediction Of Students Comulative' Grade Points Average. Journal of Critical Reviews Vol 6, Issue 5, 2019,29-35.
11. Mohebbi M, Badri R.The Emotions and Consequences ofEmotion Regulation in Female Students, 2016; J Educ PsycholStud. 1(1) ,8-17. [Persian]
12. Jarmila, N., Ľubomír, V., & Ľuboš, T. Teacher Training Creativity and Motivation in Higher Education. Citation Information: Acta Technologica Dubnicae, 2015 ; 3(1), 1–23.
13. Neama Abdulsalam Hassan, Amani. K Hamdan Alghamdi and Abdulghani Al-Hattami. Predictive Validity of Decision-Making Ability and Academic Achievement for Successful Intelligence Among Preservice Teachers. Journal of Teaching and Teacher Education ISSN (2210-1578) J. Tea. Tea. Edu. 8, No. 1 (Jan-2020). http://dx.doi.org/10.12785/jtte/080107
14. Ghobari Banab Bagher, Salimi Mohammad, Solaimani Mohammad, Solaimani Lailai Noorimoghaddam Sana. spiritval intelligence, Scientific- research quarterly of new religiovs thought, third year, 2008 ; number 10, 125-147. [Persian]
15. Bagheri Masoud, Nemazeyan Maryam and Amiri Atena. Investigation of the relationship between spiritual intelligence and creativity and achievement motive in high school students of kerman, district 1 in academic year of 2011-2012. All articles of the second student national meeting in consulting psychology and religion, 2012 ; 69-9703. [Persian]
16. Asherlos Vahideh and Dadashi Khass Esmaeil . The effect of managers, spiritual intelligence on employees, performance in government organizations. Innovation and

creativity in Humanities. Second edition, number 3, winter of 2019;135-1391. [Persian]
17. Khazaei Faizabad Abdulhakim.(1392). Investigation of the effect of spiritual intelligence on organizational obligation and emotional intelligence on organizational obligation in exceptional teachers of Birjand in academic year 2012-2013. Thesis for a master,s degree in psychology of exceptional teachers of Birjand in academic year 2012-2013. Thesis for a master,s degree in psychology of exceptional children. Islamic open university of Birjand. [Persian]
18. Mohammadzadeh Mohammadgol. (2018). Investigation into the relationship of spiritual intelligence and intelligence beliefs with compatibility of soldiers of command post in Bojnourd, Security science quarterly of North khorasan. Applied research office fa-A. Summer of 2019; 1-30. [Persian]
19. Karimi Moneghi Hossain, Gazerani Akram, Waghei Saeid, Gholami Hassan, Salehmoghaddam Amirreza, Ashoori Ahmad. Relationship of Spiritual intelligence with nurses clinical competence,2011; journal of medical science and health care university of Sabzewar, eighteenth edition, 132-139. [Persian]
20. Loghman Poorzarrini Rasool, Telaremi jaleh.(2017). Investigation into the mutual effect of emotional intelligence , Spiritual intelligence, and academic achievement motive of students deductive study of sea sciences university of Imam Khomaini (God,s blessing upon him).Noshahr and technical and Vocational university, scientific research quarterly of sea sciences training , number 11, winter of 2017; 54-63. [Persian]
21. Bakhshi, M. Spiritual Intelligence and its Role in Education. JIEB-4. Islamic Azad University, Amol, Iran.2016. [Persian]
22. Azizi, A. Exploring the relationship between EFL teacher's critical thinking and their spiritual intelligence. International Journal of Language Learning and Applied Linguistics World (IJLLALW).2015; 9(2), 119-130. [Persian]
23. Mollamohammadi, M. & Etemad Ahari, A. The relationship between spiritual intelligence and creativity of students in 8 districts in Tehran. Journal of Renewable Natural Resources Bhutan,2016; 3(2), 454-461. [Persian]
24. Yadav, M.Study of Academic Achivement of senior secondary school students in relation to their emotional intllegence creativity and family relationship.
25. Askari Naser, Hamidizadeh Ali and Abedi Reza. Mediating role of creativity, innovation and mental health in the effect of spiritual intelligence on personal performance of employees, 2016; Government management quarterly, No.27, 533-552. [Persian]
26. Moulazadeh Alireza, Gholami Mohammad Saeid, Hamayel Mehrbani Homayra et al. (2014). Relationship of Spiritual intelligence with academic achievement motive in the students of medical science university FSA in 2013. Community health, Seventh edition, numbers 2&3, 2014. [Persian]
27. Chantara, Soontornpathai, Ravinder Koul, and Sittichai Kaewkuekool . 'Relationship between Responsibility and Achievement Goal Orientation among Vocational Students in Thailand',2014; Journal of Beliefs & Values, Vol. 33, Issue 2.
28. Akbarabadi Roohvllah .(2016). Effectiveness of achievement goals theory-based traning on cognitive involvement, academic self – effectiveness/ and academic achievement of high school students; thesis for a master degree in educational psychology of Islamic open university in Birjand. Humanities and literature university, psychology unit. [Persian]
29. Kaplan, A. & Flum, H. Achievement goal orientations and identity formation styles. Educational Research Review.2010;5: 50-67.
30. Pintrich, P., R. & De Groot, E.,V. Motivational and self-regulated learningcomponents of classroom academic performance. Journal of Educational Psychology, 2010; 82(1), 33-40.
31. Abedi Samad, Saeidipoor Bahmani Farajullah Mehran and Sofe Mohammad Hassan.(2015). Modeling the relationships between intelligence, epistemological , and motivational beliefs and self regulation learning strategies of students in payam-e-noor university. Research quarterly in virtual and school learning, 43-68. (8)2. [Persian]
32. Shirzaei Mehri; Marzieh Afsaneh and Mazari Abedeh. (2016); Anticipatory role of achievement goals and intelligence beliefs in relation to risking. Two quarterlies of cognitive strategies in learning. Fifth year , number 9. autumn and winter of 2017; 161-175. [Persian]
33. Najafi Behzadi Mohammad. (2015). Investigation of the relationship between Spiritual intelligence and academic achievement motive with mediating role of intelligence beliefs. Thesis of a master

degree. Yasooj university. Literature and Humanities college. [Persian]
34. Ashoori Jamal, Azadmard Shahnam, Jalil abkenar Sayyedeh Somayyeh and Moeinikia Mahdi.(2013). Anticipating model of academic achievement based on cognitive and metacognitive strategies. Orientation of achievement goals and spiritual intelligence in biology. Journal of school psychology. Second edition, number 4. winter of 2013; 118-136. [Persian]
35. Ashoori Jamal, Waysi Nasrullah, Hossaini Taibeh, Taiebbi choobbori Mortaza and Jalil abkenar Sayyedeh Somayyeh.(2014). Relationship of motivational strategies, cognitive and metacognitive learning strategies and spiritval intelligence with academic achievement of nursing students. Journal of medical science university in North Khorasan. Summer of 2014; 359-369. [Persian]
36. Fanggidae, R. E., Suryana, Y., Efendi, N., & Hilmiana. (2016), Effect of a Spirituality Workplace on Organizational Commitment and Job Satisfaction (Study on the Lecturer of Private Universities in the Kupang City - Indonesia). Procedia - Social and Behavioral Sciences, 219, 639-646.
37. Hassan, M., Bin Nadeem, A., & Akhter, A. (2016), Impact of Workplace Spirituality on Job Satisfaction: Mediating Effect of Trust. Cogent Business & Management, 3(1).
38. Petchsawang, P., & McLean, G. N. (2017), Workplace Spirituality,Mindfulness Meditation, and Work Engagement. Journal of Management, Spirituality & Religion, 14(3), 216-244.
39. Yu, J., & McLellan, R. (2019). Beyond academic achievement goals: The importance
of social achievement goals in explaining gender differences in selfhandicapping. Learning and Individual Differences, 69, 33-44.
40. Negahbane slami Mohammad, Farzad Valiullah and Sarami Gholamreza.(2014). Investigation of factor structure, admissibility, and reliability of successful intelligence questionnaire. Quorterly of education measuring , fourth edition; No 15, spring of 2014; 1-16. [Persian]
41. Sternberg, R. J. (2010). WICS: A new model for school psychology. School PsychologyInternational, 31, 599-616.
42. Lee-Fong,GC. (2019). The relationship between spiritual intelligence and psychological well-being in refugees. Keiser University, ProQuest Dissertations Publishing.
43. Mansouri Reza, Albehbehani Marjani Esmaeili Zohreh and Amjadian Farzaneh. (2016). Effectiveness of spiritual intelligence elements training on academic achievement of students. Teaching development of Jondishapoor . quarterly of studies and teaching development center of medical sciences , eigenletter 2016; 74-81. [Persian]
44. Mohammadi Darvishwand Behnoosh and Salibi Jasnet .(2015). Investigation into the relationship of goal orientations with spiritual intelligence and responsiveness among female students in the first year, second term . Cultural Sociology. Research center of Humanities and cultural studies. Seventh year. Number 2. summer of 2016; 67-86. [Persian]
45. Devi, R. K., Rajesh, N. V., Devi, M. A. Study of spiritual intelligence and adjustment among arts and science college students. Journal of religion and health,2017; 56(3), 828-838.
46. Zare, Hossain and Rastegar, Ahmad .(2014). Causal model for anticipating academic achievements of virtual training students. The role of intelligence belifs , achievement goals, and educational emotions. Two quarterlies in social cognitive, third year , No2, serial 6. autumn and winter of 2014; 18-32. [Persian]
47. Sternberg R. Speculations on the Role of SuccessfulIntelligence in Solving Contemporary World Problems.2018 b. DOI: 10.3390/jintelligence6010004.
48. Burns, E. C, Martin, A. J, Collie, R. J.[Growth goal setting in positive education: The role of personal best (PB) goal setting in promoting student well-being and academic success. In: R. Stokoe (Ed).Global perspectives in positive education]. Melton, UK: John Catt Educational.2018.
49. Babulsalam Safora and Shaykholeslami Razieh .(2013). Role of achievement goal Orientation in Students creativity in middle school of Isfahan. Journal of training and learning studies, fifth edition, No2, autumn and winter of 2013; 1-21.
50. Pekrun, R., Elliot, A. J., & Maier, M. A. [Achievement goals and achievement emotions: Testing a model of their joint relations with academic performance].Journal of Educational Psychology,2009; 101(1), 115. doi: 10.1037/a0013383.
51. Sohrabi Faramarz .(2008). Bases of spiritual intelligence. Quorterly of mental health, the first year , No 1. Spring of 2008; 14-18. [Persian]